

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1011 НА КОМИСИЯТА**от 10 март 2022 година**

за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за определяне на непреките експозиции към клиент, произтичащи от договори за деривати и за кредитни деривати, когато даденият договор не е бил сключен пряко с клиента, но базовият дългов или капиталов инструмент е бил емитиран от този клиент

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 ⁽¹⁾, и по-специално член 390, параграф 9, трета алинея от него,

като има предвид, че:

- (1) При големите експозиции стойността на произтичащата от договори за деривати и за кредитни деривати непряка експозиция към клиент не следва да се определя по метода, използван за изчисляване на стойността на експозицията за целите на посочените в Регламент (ЕС) № 575/2013 капиталови изисквания с оглед на риска, тъй като неизпълнението по базовия инструмент може да доведе до печалба, а не до загуба. Следователно стойността на непряката експозиция следва да зависи от загубата (положителна стойност на експозицията) или печалбата (отрицателна стойност на експозицията), която би възникнала в резултат на потенциално неизпълнение по базовия инструмент. Съгласно предвидения в четвърта част от Регламент (ЕС) № 575/2013 режим за големите експозиции, при експозициите си в търговския портфейл институциите могат да прихващат положителните и отрицателните позиции в един и същ финансов инструмент или, при определени условия, в различни финансови инструменти, емитирани от един и същ клиент. Така общата нетна експозиция към даден клиент е обект на разглеждане само ако е положителна. Аналогично, общата нетна експозиция към даден клиент, след добавянето на непреките експозиции към този клиент, произтичащи от договори за деривати или за кредитни деривати, отнесени към търговския портфейл, следва да е обект на разглеждане само ако е положителна. За да не се допусне прихващане на косвена експозиция, произтичаща от договори за деривати или за кредитни деривати, отнесени към банковия портфейл, всяка отрицателна стойност на непряката експозиция, произтичаща от тези позиции, следва да бъде определена на нула.
- (2) С оглед на подходящото отчитане на риска от неизпълнение, стойността на непряката експозиция на опциите, независимо дали са отнесени към търговския или към банковия портфейл, следва да зависи от промените в цената на опциите в резултат на неизпълнение по съответния базов инструмент, като тази цена при кол опциите е пазарната им стойност, а при пут опциите – пазарната стойност минус цената на упражняване.
- (3) Целта на кредитните деривати е прехвърляне на кредитния риск, свързан с кредитополучателя, без прехвърляне на самите активи. При изчисляването на непряката експозиция на базовия инструмент следва да се отчита ролята, която институциите играят като продавач или купувач на защита, и видът на кредитния дериват, който те сключват. Така непряката експозиция следва да е равна на пазарната стойност на договора за кредитен дериват, коригирана със сумата, дължима или очаквана да бъде получена от контрагента при неизпълнение от страна на емитента на базовия дългов инструмент.
- (4) При другите видове договори за деривати, които представляват комбинация от дълги и къси позиции, институциите следва да разбият тези договори за деривати на отделни рамена по дадените сделки, така че да се вземе предвид точният риск от неизпълнение. От значение за изчисляването на непряката експозиция, произтичаща от тези договори за деривати, следва да бъдат само рамената с риск от неизпълнение, при което има вероятност институциите да претърпят загуба. Ако обаче институциите не са в състояние да приложат тази методика и да осигурят консервативно третиране, те следва да имат право да изчислят непряката експозиция на базовите инструменти като максималната загуба, която биха претърпели при неизпълнение от страна на емитента на базовия инструмент по деривата.

⁽¹⁾ ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1.

- (5) Договорите за деривати могат да бъдат формирани с инструменти с няколко базови референтни наименования. При тези деривати, чийто базов инструмент е съставен от няколко базови референтни наименования, непряката експозиция следва да се изчислява, като се разглеждат колебанията в цената на деривата при неизпълнение от страна на всяко от базовите референтни наименования, съставляващи базовия инструмент, в случай че институцията може да проучи обстойно базовите референтни наименования и да се увери, че се използва най-точният метод. С цел да се осигури съгласуваност с уредбата на големите експозиции, приложима за сделките, при които има експозиция към базови активи, за отнасянето на експозициите към идентифициран клиент, отделен клиент или неизвестен клиент следва да се прилага член 6, параграфи 1 и 2 от Делегиран регламент (ЕС) № 1187/2014 на Комисията ⁽²⁾. Институция, която не е в състояние да проучи обстойно дериват, чийто базов инструмент е съставен от множество базови референтни наименования, или такова обстойно проучване представлява прекомерна тежест за нея, а и за да се осигури консервативно третиране, следва да изчислява непряката експозиция, като разглежда колебанията в цената на деривата при неизпълнение от страна на всички тези базови референтни наименования. Аналогично, с цел да се осигури съгласуваност с уредбата на големите експозиции, приложима към сделките, при които има експозиция към базови активи, за отнасянето на експозициите към категория „отделен клиент“ или „неизвестен клиент“ следва да се прилага член 6, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 1187/2014. Във всички случаи, когато базовите инструменти са отнесени към категорията „неизвестен клиент“, за да не се допусне прихващане на отрицателни стойности на непреките експозиции с положителни стойности на непреките експозиции, институциите следва да определят нулева стойност на евентуалните отрицателни стойности на непреките експозиции.
- (6) Настоящият регламент е изготвен въз основа на проектите на регулаторни технически стандарти, представени на Комисията от Европейския банков орган.
- (7) Европейският банков орган проведе открити обществени консултации по проектите на регулаторни технически стандарти, въз основа на които е изготвен настоящият регламент, като анализира потенциалните разходи и ползи и поиска становището на създадената с член 37 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ Група на участниците от банковия сектор,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Общи разпоредби за изчисляване на непряката експозиция към клиент, произтичаща от договори за деривати и за кредитни деривати

1. Институциите изчисляват непряката експозиция към клиент, произтичаща от изброените в приложение II към Регламент (ЕС) № 575/2013 договори за деривати и от договорите за кредитни деривати, когато даденият договор за деривати не е сключен пряко с този клиент, но базовият дългов или капиталов инструмент е емитиран от този клиент, по посочения в членове 2—5 от настоящия регламент метод.
2. Чрез дерогация от параграф 1, когато базовият инструмент е включен в дългов или капиталов индекс, в индекс на суап за кредитно неизпълнение или в предприятие за колективно инвестиране, или при договор за дериват, чийто базов инструмент е съставен от с няколко базови референтни наименования, институциите изчисляват непряката експозиция към клиент, произтичаща от договорите за деривати, посочени в параграф 1, и дела на тази експозиция в експозицията към този клиент по посочения в член 6 метод.
3. Когато след изчисляването на непряката експозиция към клиент, произтичаща от посочените в параграф 1 договори за деривати и за кредитни деривати, тези договори са отнесени към търговския портфейл, институциите добавят тази стойност на непряката експозиция към експозицията си към този клиент в търговския портфейл. Ако след събирането нетната експозиция към клиента е с отрицателна стойност, на нея се задава нулева стойност.

⁽²⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 1187/2014 на Комисията от 2 октомври 2014 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за определяне на цялостната експозиция към клиент или група от свързани клиенти по отношение на сделките с базисни активи (ОВ L 324, 7.11.2014 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

4. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2, когато посочените в параграф 1 договори за деривати и за кредитни деривати са отнесени към банковия портфейл и когато изчислената непряка експозиция към клиент, произтичаща от тези договори, е с отрицателна стойност, институциите ѝ задават нулева стойност, преди да я добавят към експозицията към този клиент.

Член 2

Разпределяне на непреките експозиции по категории договори за деривати

Институциите разпределят непреките експозиции по член 1, параграф 1 към някоя от следните категории договори за деривати:

- а) опции по дългови и капиталови инструменти;
- б) договори за кредитни деривати;
- в) всички други договори за деривати, изброени в приложение II към Регламент (ЕС) № 575/2013, чийто базов актив е дългов или капиталов инструмент и които не са включени в категориите по буква а) или б) от настоящия параграф.

Член 3

Изчисляване на непряката експозиция при опциите по дългови и капиталови инструменти

1. При спазване на параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член институциите изчисляват непряката експозиция при опциите по член 2, буква а) като сбор на текущата пазарна стойност на опцията и сумата, дължима на контрагента по опцията в резултат на потенциално неизпълнение от страна на емитента на базовия инструмент, намалена със сумата, дължима на институцията от този контрагент в този случай.
2. При кол опциите непряката експозиция е равна на пазарната стойност на опцията. При дълга позиция в кол опция непряката експозиция е с положителна стойност, а при къса – с отрицателна.
3. При пут опциите непряката експозиция е равна на разликата между пазарната стойност на опцията и нейната цена на упражняване. При къса позиция в пут опция непряката експозиция е с положителна стойност, а при дълга – с отрицателна.
4. Чрез дерогация от параграф 3, за пут опциите, за които налична цена на упражняване има не към датата на сделката, а на по-късна дата, институциите прибягват до очакваната моделирана цена на упражняване, използвана за изчисляване на справедливата стойност на опцията.
5. Ако на определена дата пазарната стойност на опцията не е налична, институциите взимат справедливата ѝ стойност на тази дата. Ако на определена дата не е налична нито пазарната, нито справедливата стойност на опцията, институциите взимат най-актуалната измежду пазарната или справедливата стойност. Ако изобщо няма дата с налична пазарна или справедлива стойност на опцията, институциите взимат стойността, по която тя се оценява съгласно приложимата счетоводна рамка.

Член 4

Изчисляване на непряката експозиция при договорите за кредитни деривати

1. Непряката експозиция към клиент, произтичаща от посочен в член 2, буква б) договор за кредитен дериват, е равна на сбора на текущата пазарна стойност на договора за кредитен дериват и сумата, дължима на контрагента по този договор в резултат на потенциално неизпълнение от страна на емитента на базовия инструмент, намалена със сумата, дължима на институцията от този контрагент в този случай.

2. Ако на определена дата пазарната стойност на кредитния дериват не е налична, институциите взимат справедливата му стойност на тази дата. Ако на определена дата не е налична нито пазарната, нито справедливата стойност на кредитния дериват, институциите взимат най-актуалната измежду пазарната или справедливата стойност. Ако изобщо няма дата с пазарна или справедлива стойност на кредитния дериват, институциите взимат стойността, по която той се оценява съгласно приложимата счетоводна рамка.

Член 5

Изчисляване на непряката експозиция при другите договори за деривати, изброени в приложение II към Регламент (ЕС) № 575/2013

1. Когато изчислят непряката експозиция към клиент, произтичаща от някой от посочените в член 2, буква в) други договори за деривати, в т.ч. суап, фючърс или форуърд, институциите разбиват множественото рамо на сделката на отделни рамена на сделката.
2. При посочените в параграф 1 рамена на сделката, пораждащи риск от неизпълнение от страна на емитента на базовия инструмент, институциите изчисляват непреките си експозиции, все едно че са позиции в тези рамена.
3. Ако институцията не е в състояние да приложи третирането, предвидено в параграфи 1 и 2, тя определя непряката си експозиция към емитента на базовия инструмент по даден дериват като максималната загуба, която би претърпяла при потенциално неизпълнение от страна на този емитент.

Член 6

Изчисляване на непряката експозиция, произтичаща от договори за деривати, чиито базови инструменти са съставени от няколко базови референтни наименования

1. Когато изчисляват непряката си експозиция към клиент, произтичаща от договор за дериват, чийто базов инструмент е включен в дългов или капиталов индекс, в индекс на суап за кредитно неизпълнение или в предприятие за колективно инвестиране, или от договор за дериват, чийто базов инструмент е съставен от няколко базови референтни наименования, институциите разглеждат всички отделни базови инструменти и изчисляват непряката си експозиция като колебанията в цената на договора за дериват при неизпълнение от страна на всяко от базовите референтни наименования. Институциите отнасят всяка своя непряка експозиция към категория „идентифициран клиент“, „отделен клиент“ или „неизвестен клиент“, както е предвидено в член 6, параграфи 1 и 2 от Делегиран регламент (ЕС) № 1187/2014.
2. Ако институцията не е в състояние да проучи всички отделни базови инструменти по договора за дериват, както е предвидено в параграф 1, или ако това би представлявало прекомерна тежест за нея, тя:
 - а) ако е в състояние или ако това не би представлявало прекомерна тежест за нея, проучва тези отделни базови инструменти и изчислява непряката си експозиция в съответствие с параграф 1;
 - б) ако не е в състояние или ако за нея би представлявало прекомерна тежест да проучва базовите инструменти, изчислява непряката си експозиция, като разглежда колебанията в цената на договора за дериват при неизпълнение от страна на всички тези базови референтни наименования.

Стойността на непряката експозиция по първа алинея, буква б) от настоящия параграф, произтичаща от дериватната сделка, се отнася към категорията „отделен клиент“ или „неизвестен клиент“, както е предвидено в член 6, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 1187/2014.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 от настоящия член, когато непряка експозиция, чиято стойност е отрицателна, трябва да бъде отнесена към категорията „неизвестен клиент“, както е предвидено в член 6, параграфи 2 и 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 1187/2014 на Комисията, институцията, преди да направи това, ѝ задава нулева стойност.

Член 7

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 10 март 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN
